

Svær balancegang mellem profit og arbejdsmiljø i Kina

Når det gælder indtjening, ser mange kinesiske virksomheder stort på at overholde regler om miljø og arbejdsforhold, vurderer dansk konsulent

■ ARBEJDSVILKÅR

Af Pia Elers, Hong Kong

60 timer om ugen i kemikaliedampe uden åndedrætsværn. Omvandrende arbejdere, der bor under uhumske forhold. Løn, der ikke kommer til tiden, hvis den da kommer.

Der er nok at ryste på hovedet af, når man som dansk CSR-konsulent skal gå arbejdsmiljøet og forholdene på de kinesiske fabrikker efter i sømmene. For ligesom det gælder for danske børsnoterede virksomheder, har også de kinesiske pligt til at rappor-

tere om CSR, Corporate Social Responsibility.

“Det kan godt være, at de kinesiske virksomheder kan levere den ene fine CSR-rapport efter den anden. Men når det kommer til stykket, er de fleste ret ligeglade. Det handler mere om, hvad der står på bundlinjen, og hvordan man lettest slipper uden om de internationalt vedtagne krav til miljø- og arbejdsforhold,” siger Carsten Primdahl, der i de sidste fire år med base i Hong Kong har været adm. direktør for det internationale CSR-bureau BSD.

Her har den tyske supermarkedskæde Lidl været en af de store kunder, fordi koncernen

har prioriteret at have helt styr på alle sine leverandører i Kina – lige fra rulleskøjte- til hårklemmefabrikker. For det er en kendt sag, at afsløringer af f.eks. børnearbejde eller udslip af kemikalier kan ødelægge en forretnings omdømme og i yderste konsekvens føre til, at forbrugernes boykotter butikkerne.

Op ad bakke

Derfor har det været Carsten Primdahls opgave at opsøge de fabrikker, der producerer varer til Lidl, og sørge for, at de lever op til koncernens “code of conduct”.

“På de kinesiske fabrikker er de så småt ved at have styr

på synlige ting, som at brandslukkere skal være tilgængelige, og at nødudgange skal være tilgængelige. Men når det kommer til løn- og arbejdsforhold, er det virkelig op ad bakke. Her handler det om penge både for arbejdsgiver og arbejdstager,” siger Carsten Primdahl.

Ifølge internationale standarder må en arbejder ikke have mere end 12 timers overarbejde per uge, og det må man kun have tre uger af i løbet af en måned. De krav er meget svære for de kinesiske fabrikker at honorere.

For arbejderne vil ikke nøjes med 40 timer om ugen – og da slet ikke de omvandrende ar-

bejderne, der har forladt deres landsbyer med det ene formål at tjene så mange penge som overhovedet muligt på kortest mulig tid.

Dilemma

“Her kommer de vestlige virksomheder ofte til at stå i et dilemma. For på den ene side vil de selvfølgelig gerne overholde reglerne om arbejdstid, men på den anden side risikerer de, at deres ansatte skrider og finder en anden arbejdsplads, hvis ikke de må få alle de overarbejdstimer, de overhovedet kan klare,” siger Carsten Primdahl.

“Mange vestlige virksomheder er derfor nødt til at indtage

Carsten Primdal, adm. direktør i BSD Consulting med base i Hong Kong, rådgiver vestlige virksomheder i at samarbejde med kinesiske leverandører, der ofte blæser på internationalt vedtagne krav om bl.a. arbejdsmiljø. Arkivfoto: Steven Achiam

Kulturkløft mellem Kina og Danmark

■ FORSKELLE

Virksomheder viser deres sociale ansvar ved f.eks. at donere penge til de fattige. Det mener kineserne. Vesterlændinge vil i højere grad tage udgangspunkt i virksomheden selv – det vil sige i løn- og arbejdsforhold samt miljø. Som hovedregel forsøger de danske virksomheder dog at gøre begge dele.

“De fleste danske virksomheder herude gør det rigtig godt, men specielt de små og mellemstore virksomheder har tendens til at tænke produk-

tion og salg versus CSR (social ansvarlighed, red.), og så bliver CSR altså ikke til meget andet end lidt windowdressing,” siger **Søren Albertsen**, der gennem to et halvt år har været CSR-chef på den danske ambassade i Beijing.

“Specielt de små og mellemstore (danske) virksomheder har tendens til at tænke produktion og salg versus CSR”

Søren Albertsen, CSR-chef, den danske ambassade i Beijing

tion og salg versus CSR (social ansvarlighed, red.), og så bliver CSR altså ikke til meget andet end lidt windowdressing,” siger **Søren Albertsen**, der gennem to et halvt år har været CSR-chef på den danske ambassade i Beijing.

Ansvarlig vækst

Her havde han til opgave at implementere den CSR-handlingsplan, som regeringen lancerede i maj 2008. Ambitionen

var at markedsføre danske virksomheder for ansvarlig vækst og ansøre dem til at bruge CSR aktivt som kvalitetsudvikling i virksomheden.

Det har flere af de store virksomheder som **Grundfos** formået at gøre ved at kombinere velgørenhed med deres forretningsstrategi.

“De donerer f.eks. vandpumper til fattige familier i det vestlige Kina. Herved gør de noget godt for modtagerne, men de skaber jo også potentielt nye ansatte og forbrugere. Det tager jeg hatten af for,” siger Søren Albertsen.

Fælles etiske regler

Mange udenlandske virksomheder melder sig ind i organisationen **Business Social Compliance Initiative**, BSCI, når de skal gøre forretninger i Kina. Her arbejdes der med fælles etiske regler for at fremme handel og sociale forbedringer i leverandørkæden.

Medlemmerne registrerer deres leverandører i en database, hvor resultaterne af inspektionsbesøg er tilgængelige for alle BSCI's medlemmer. Herved kan man dele viden og foretage færre kontrolbesøg hos leverandørerne. På den måde kan medlemsvirksomhederne i stedet kan koncentrere sig om at drive deres forretninger.

Det er akkrediterede certifikationselskaber som **Norske Veritas**, der gennemfører kontrolbesøg hos leverandørerne – også kaldet audits.

Blandt de danske medlemmer af BSCI er **Dansk Supermarked**, **Jysk**, **Inwear** og **TopToy**, der står bag **Fætter BR**.

ellers

FAKTA Business Social Compliance Initiative

- Virksomhedsdrevet medlemsorganisation, der arbejder for at fremme handel og sociale forbedringer i leverandørkæden – og dermed lever op til CSR-forpligtelser.
- Medlemsvirksomheder arbejder efter fælles etiske regler og forpligter sig til at holde øje med deres leverandørers CSR.
- Når en virksomhed melder sig ind i BSCI, registrerer den sine leverandører i en database, hvor resultater af inspektioner hos leverandører er tilgængelige for alle medlemmer.
- Akkrediterede certifikationselskaber som Norske Veritas gennemfører kontrolbesøgene også kaldet audits.
- Dansk Supermarked, Jysk, Inwear, Toptoy og Ticket2heaven er blandt medlemmerne i BSCI.

ellers

Når smartphonen både er til arbejde og privat brug, står arbejdsgiveren med en risiko for, at virksomhedens fortrolige oplysninger pludselig bliver lettilgængelige for omverdenen. Arkivfoto: Martin Ruetschi/Scanpix

Smartphones giver sikkerhedsproblemer

■ ARBEJDSRET

Af Julie Gerdes,

Leder af Arbejds- og Ansættelsesret, KPMG

I takt med at nye smartphones som Iphone 5, **Nokia Lumia 920** og **Samsung Galaxy 3** kommer på markedet, åb-

ner det alvorlige problemer for arbejdsgiverne.

Medarbejderne kræver at have de nyeste og de smarteste telefoner, og de vil have ret til at bruge dem privat og arbejdsmæssigt. Dermed flyder virksomheders fortrolige informationer som dokumenter, kundeforhold og erhvervshemmeligheder sammen med medarbejdernes private aktiviteter som foto, spil og apps.

Det kan åbne en ladeport af problemer for virksomhederne at skulle håndtere, at adgangen til virksomhedens fortrolige “maskinrum” forbliver fortrolig, samtidig med at medarbejderne er i stand til at bruge telefonen privat, så medarbejderen er tilgængelig og fleksibel på skæve tidspunkter, hvilket er en oplagt fordel for arbejdsgiverne.

Farvel til medarbejdere

De nyeste telefoner kan håndtere de samme opgaver som en stationær pc og kan rumme store datamængder. Problemet opstår, hvis uønskede personer får adgang til disse data, eller hvis medarbejderen fratræder sin stilling i virksomheden og tager fortrolige oplysninger med sig.

Når medarbejdere skifter job, er det efterhånden blevet en socialt accepteret sædvane at kopiere og tage væsentlige virksomhedsinformationer med sig. Det være sig kun-

deoplysninger, prismodeller, kontrakter, design, produkt-pipeline og strateginotater på f.eks. usb-nøgler og smartphones. Falder disse informationer konkurrenter i hænde, kan konsekvensen være store økonomiske tab.

Indledningsvis bør det undersøges og afprøves, om virksomhedens it-systemer og pc'er er konfigureret, så det er muligt at optrevle, hvilke informationer der kopieres og tages med. I mange tilfælde kræver det simple justeringer af den eksisterende software. Det er blot for sent at gøre, når skaden er sket. Det er i den sammenhæng væsentligt at holde sig for øje, at dokumentationen bør være tilstrækkelig uangribelig til, at der i sidste ende kan tages retlige skridt på den baggrund.

Ansvarsplacering

Danske virksomheder har typisk procedurer der sikrer, at medarbejdere afleverer f.eks. adgangskort, kreditkort, pc og firmatelefon. Men få undersøger, hvilke informationer medarbejderen tager med sig videre.

Sikkerhedsproblemerne stopper langtfra her. For hvem har f.eks. ansvaret, hvis en mobiltelefon, der bruges privat, bliver misbrugt, og virksomheden har underskrevet en fortrolighedserklæring med en kunde, og kundens data pludselig ligger på en privat mobiltelefon uden den rette og fornødne sikkerhed?

Hvis medarbejderen Peter bruger sin private mobil eller ipad til at hente og sende arbejdsmail, hvad gør man så, hvis Peter stopper i virksomheden, hvordan sikrer man, at Peter leverer det tilbage, som han skal levere tilbage? Eller hvad hvis Peter har ind-

brud i sit hus? Tyven tager Peters ipad og får dermed adgang til virksomhedens følsomme informationer. Det kan være, at der i Peters mailindbakke er informationer, som virksomheden ikke ønsker spredt, og som en tyv måske kan se, har en værdi. Eller hvis Peters otteårige søn leger med Peters ipad og kommer til at sende en mail til en af virksomhedens kunder, hvad er konsekvenserne af dette, og hvordan skal den situation håndteres?

Mangler sikkerhed

I et stort antal danske virksomheder har man i dag langtfra sikret sig mod disse angreb på it-sikkerheden. Men fremtiden rummer et væld af nye og mere komplekse udfordringer. For, hvor data fra virksomheden i dag ligger på tablet-pc'er, mobiltelefoner og så videre, så vil fremtiden, ifølge konsulenthuset **Strand Consult**, byde på brugen af andre devices, som kan kobles til nettet: tv'et, X-boxen, playstationen eller bilen, der dermed vil få adgang til virksomhedens fortrolige dokumenter og oplysninger. Disse dokumenter kommer dermed til at ligge et væld af steder med tvivlsom eller ingen it-sikkerhed.

Det er derfor afgørende, at virksomhederne hurtigst muligt afklarer, hvilke data der er kritiske at holde fortrolige i virksomheden. Typisk vil e-mail og kalenderoplysninger hurtigt vise sig at være højfølsomme.

Derfor bør virksomheden implementere særlige mekanismer, herunder f.eks. kryptering og fjernbetjent sletning af enheder og dermed skabe et acceptabelt risikoniveau.

juliegerdes@kpmg.dk